

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Concertatio acutissima duoru[m] clarissimoru[m] artiu[m]
& sacre theologie doctoru[m] Magistri Thome Caietani de
vio Generalis totius ordinis predicatoru[m]. & M. Iacobi
Almain doctotis ...**

**Cajetan, Thomas
Almain, Jacques**

Colonie, 1514

VD16 ZV 412

Nonum caput Ostendit[ur] p[ri]maria[m] p[otes]tatem eligendi summu[m]
pontifice[m] no[n] esse in papa. s[icut] in vniuersali eccl[es]ia

urn:nbn:de:hbz:466:1-34616

Capitulum.

Augustino. et sic tradita est ei cum onere quod Petrus et eius successores ut ministri ecclesie illi subicerentur. Ad auctoritatem ex ea. Nemo dicitur primo a quibusdam habere intelligendum quod ad partem occultam non solum quod iuridice probari non potest. puta per duos vel tres testes sed quod ecclesiam non scandalizant et perturbant. et hoc videtur satis conforme textui. dicit enim. Nemo iudicabit primam sedem iustitiam temperate desiderantem. Conformiter ad illud apostoli Iusto non est lex posita sed secunda est quam notorie scandalizat ecclesiam. secundum glossas in ea. Si papa. xl. distin. Sic etiam practicum fuit in concilio Constantensi contra Joannem vicelimum tertium. et ita respondendum ad cetera capitula istiusdem causa et questione. puta capitulum Aliorum. et capitulum Facta. Peccata subditorum quibus non sint scandalizantia dummodo iuridice probari possint regulariter iudicant. Posset dici secundo habere esse intelligendum dum regulariter cum regulariter ad superiorum summum pontificis recursus habet non possit. vel dicitur quod ibi toto clero non capit collectiue sed distributiue. vel dicatur ut alij voluerunt quod capitulum per collegio cardinalium. et sic ex his facile patebit solo omnium fundamentorum illius principiosissime opinionis que enervat modum omnem que reformari possit ecclesia visa malicia iam currente

¶ Nonum capitulum in quo inquiritur in quo aut quibus sit primaria potestas electiva summum pontificis

¶ Iste de superioritate ecclesie seu concilii eam representantis in ordine ad papam. nunc descendendum est ad speciales actus illius prelati. Et primo inquiritur in quo sit primaria potestas electiva pape. et ad istud dicitur predicte frater Thomas de via. ca. xiiij. et ca. vi. quod est in summo pontifice Pro cuius impugnatione supponimus quod habet non in quibusdam de primaria prelate electiva simpliciter seu constitutiva pape seu applicativa ecclesiastice prelati ad singularem personam cum notum sit illa esse in solo deo. sed loquimur de primaria prelate applicativa sub deo. imo et sub christo secundum humanitatem secundum quam etiam est supra totam ecclesiam. imo et supra totum orbem. Et de ista dicitur quod est in ecclesia et non in summo pontifice. probatur primo. illa primaria prelati est in ecclesia aut in summo pontifice cum non dicat aliquis cardinales immediate a christo accepisse illam prelatem sed non est in summo pontifice. Item in ecclesia. probatur minor. quod si in solo summo pontifice sit illa prelati electiva successoris. aut ordinandi a quibus et quibus liter debeat eligi sequitur cum summus pontifex sit homo peccabilis sicut ceteri et pravis actionibus et negligentibus. maliciis. ac nequitiis valeat irretiri. possit totam ecclesiam christianam relinquere absque prelate eligendi summum pontificem. possit enim punire cardinales illa prelate. cum ab ipso solo habeat. quod facto vel negligentibus. vel ex malicia differendo. vel tempore sufficiens non habendo possit mori antequam de electoribus summum pontificis aliquid ordinaret. et sic tota christianitas sine potestate eligendi summum pontificem remaneret. Hanc rationem tangit Guillelmus de okam tertia parte sui dialogi tractat primo. libro primo. ca. xvi. Et si dicatur sicut videtur dicere idem frater quod in isto casu devolueret prelati illa ad ecclesiam. tunc arguitur. nisi potestas aliqua ex negligentibus alicuius devolvitur in alterum. nisi simpliciter et absolute sit superior. Prelati enim papalis propter eius negligentiam non devolvitur in episcopum sed potestas episcopi de providendo beneficio vacanti in eius negligentiam devolvitur ad summum pontificem. Similiter si in illo casu habeat ecclesia prelate illam quod habet immediate cum a semetipso habere non possit. et si dicatur a christo. difficile erit regere in sacris litteris fundamentum in quo possit

Nonum

stabiliri q̄ in illo casu habeat z nō regularit̄. ¶ Sec̄do. nō est p̄sibile q̄ ch̄ristus volūtati vni⁹ hoīs p̄miseret auctoritatē summi p̄ntificis cū vni⁹ charitas in tantū refrigescere facile possit q̄ sanguinē z carnē loco sui subrogaret. z forsitā vni⁹ pseudo p̄phetā. z sic facile vna p̄genies diceret. Hereditate possideam⁹ sanctuariū dei. z q̄libet eū videret instare finē dierū suoꝝ aliquē ex sanguineis studeret loco sui subrogare. Et hāc rōnem tangit Armachanus septimo libro q̄stionū. armeneoꝝ. cap. lo. xix. ¶ Tertio si p̄maria potestas cōstitutiva pape z ordinatiua de electoꝝ esset in summo pontifice eodem mō p̄maria potestas destitutiva summi pontificis in eo casu in q̄ destitui posset vt est casus heresis. etiā apud aduersariū esset in summo pontifice. Et sic par in parem haberet imperiū. z summ⁹ pontifex constituere posset q̄ a solis duob⁹ vlt̄ trib⁹ in casu heresis destitueret summ⁹ mus pontifex. z p̄sequentia p̄batur. quia p̄ easdeꝝ causas generari habēt et destrui potestates iste.

¶ Quarto arguitur sic. Si in summo p̄ntifice sit p̄tās electiua successozis. vel q̄ est in eo p̄tās electiua successozis sic q̄ p̄ semetip̄m possit successozē eligere. vel solū q̄a aliquib⁹ p̄r illā p̄tatem cōicere. secundū nihil habet apparentie. si dicat p̄mum. ergo p̄ hoc solū q̄ summ⁹ pontifex vult alterum ei succedere. z ille alter vult acceptare. ille alter efficit summ⁹ pontifex. quod si concedat sequit̄ istud incōueniēs q̄ esset in potestate duoz factere quod alternatis vicib⁹ quilibet p̄ annū in ordine suo esset summ⁹ pontifex more anne z cayp̄be. p̄ntia p̄z. q̄ summ⁹ pontifex. a. p̄ sua volūtate p̄stituire. b. summū p̄ntificē. et in fine anni. b. itez poterit. a. et sic p̄nr.

¶ Quinto arguit. Ch̄ristus nō p̄tulit summo pontifici aliquā potestatem p̄ntiosam ecclesie. s̄z h̄c habet glosa in cap. lo si petrus. Hoc est p̄ntiosum q̄ aliquis eligeret successozē. ergo ch̄ristus nō p̄tulit summo pontifici illam potestatem. Et p̄terea dicit Guillelmus ockam loco p̄allegato q̄ nulla potestas est p̄cessa summo pontifici. que regulariter vni⁹ p̄sone p̄ntiosae p̄mitteret. z ad istam p̄positōem videtur fuisse vsus p̄ntiue ecclesie nam a plebanis assumebant curari. q̄nquagesimā p̄ma dist̄in. cap. lo. q̄ in aliquo. z a clericis z plebanis episcopi. lxij. dist̄in. capi. Nulla rō. z a cardinalib⁹ ep̄s alijsq̄ cardinalib⁹ clericis. z toto clero p̄plo acclamante assumebat summ⁹ pontifex. xxij. dist̄in. capi. In noīe dñi. Sed p̄tra h̄ arguit aduersarius. primo ex facto Petri. nā Petrus elegit sibi successozē. ergo z quilibet alius summ⁹ pontifex hoc facere potest. consequētia tenet. quia quilibet summ⁹ pontifex succedit Petro in eadem potestate. z antecessoribus p̄batur p̄ capi. Si petrus. viij. q. p̄. vbi d̄r si Petrus p̄nceps ap̄loꝝ ad iutores sibi asciuit linū z clerū. nō t̄n potestatem pontifici. aut soluendi. aut ligandi. normā eis tradidit. sed successozī suo clementi qui sedem aplicaz post eum tenere p̄meruit ipso radente sibi. ¶ Secūdo arguit. Ad romanū pontificem spectat ordinare actū electiue potestatis determinādo q̄n et qualiter debet fieri electio. z determinādo subiectum illius potestatis dum cōstituit q̄ ad duas partes cardinaliū ad minus spectet electio. nec potest tota ecclesia (summo pontifice secluso) illam legem mutare. ¶ Ad p̄mū istorū dicitur p̄mo s̄m armachanū loco p̄allegato q̄ Petrus nō ordinauit Clementē. sed ordinandū nominauit patrefaciēs fratrib⁹ quid de

Capitulum

suo successore sentiret. nā **S**acchā q̄uis spūscō plen⁹ noluit sine fratrū
p̄sensu loco iude subrogare. etiā credendū est q̄ nec h̄ fecerit de elemente
nisi ad hoc dñi sensum accepisset **P**ropter h̄ posset dici secūdo q̄ instinctu
spūscō h̄ fecit. q̄ etiā p̄uidit morte. **A**lter d̄: **G**uillerm⁹ okam q̄ in casu in
q̄ nō est verisile posse p̄gregari subditos q̄ eligāt sibi sup̄iore z istar moris
pape. z necessitas est q̄ sit aliqs cito futur⁹ ad occurrendū iminenti picu
lo. tūc posset summ⁹ pontifex rōne necessitatis istituere successore. ne vide
atur de⁹ nō sufficēter p̄uidisse sue ecclie. z eiusdem est snie **A**rchidiacon⁹ in
dicto caplo. **E**t ad h̄ allegat caplm̄ p̄mū. xxxi. q. p. vbi d̄ q̄ p̄pter necessi
tate factū est q̄ frater duceret sorore. s; cessante necessitate cessat p̄uisto.
Ad scōm d̄. q̄ papa nō dedit p̄tatem cardinalib; eligēdi successore. s; h̄
hoc h̄nt ab ecclā seu a p̄cilio eā representante. z h̄ p̄z in sexta synodo. in capl.
In noie dñi. vbi **N**icolaus papa decernit z statuit nō auctoritate p̄pria s; s̄
scōz parz de mō electōis summōz pontificū. **E**t dicit p̄z. q̄ si cardina
les oēs eēt mortui. aut nollēt eligere. aut nō possent. ad vniuersitatē fidei
liū spectaret eligere. aut electores istituere. z ei⁹ est sol⁹ iudicare an̄ institutio
facta p̄ cardinales sit sufficiens an nō. **S**ecūdo seq̄tur q̄ vbi cardinales
manifeste sibi tradita potestate abuterentur. hec vniuersitas eos p̄iuare
posset hac potestate. nec nō eā alijs p̄mittere. z meo iudicio opposita opti
mo est error periculosissimus.

Decimū capitulum in quo inquitur ad quem vel quos spectet vlti
māta eorum que sunt fidei resolutio.

Inuestigandū est an ad papam vel ad eccliam seu p̄ciliū eā rep̄sent
ans vltima eoz q̄ sunt de fide decisio ac determinatio spectet. **H**ic
em̄ nō loq̄mur de decisione seu de terminatōne doctrinali q̄ ad vnū
quēz virū p̄tū spectare dignoscit. s; de auctoritaria z iudiciali. z q̄z
ad istud d̄ p̄ dicit frater **T**homas de vīo. q̄ ad summū pontificē vltima
eoz q̄ sunt fidei decisio spectat fundans se in dicto sancti **T**home secūda
secūde q̄stione p̄ma. articulo vltimo. z vltra dicit summū pontificē q̄uis
possit errare errore p̄sonali. in credendo non p̄nt tñ errare errore iudiciali
in fide cui⁹ rō est. qz error pape esset error toti⁹ ecclie. qz ad ipm̄ spectat fi
naliter determinare de fide q̄d tenendū. q̄d repellendū. vt ab oib; incōcul
sa fide teneat. vt d̄ sanct⁹ **T**homas in tractatu p̄tra errores greoz. ca
pitulo. lxxij. vñ z **P**etro dixit christ⁹ **E**go rogavi p̄ te vt nō deficiat fides
tua. z tu aliqñ p̄uersus p̄firma fratres tuos. iuxta q̄d etiā. xxiiij. q. p. dicit
Innocēti⁹ papa. ca. quotiēs. **Q**uotiēs rō fidei ventilat nō nisi ad **P**et
rū. i. sui nois honore z auctoritate h̄nti recurrēdū est. z istā op̄inione suā
deducit. ix. et. xi. caplis. **C**ōtra quā sit ista p̄positio. **P**apa p̄t errare erro
re iudiciali. de errore p̄sonali oimib; notum est. p̄bat ista p̄pō. duo summi
pontifices determinauerūt **P**ria etiā in his q̄ fidem tangūt. **S** alter eoz er
rauit errore iudiciali. **A**ns p̄z de **J**oāne. xxij. et **N**icolao. q̄z vn⁹ determinā
uauit iudicialr̄ christū z aplos nihil habuisse in cōi nec in p̄rio. **A**lter op
positū vt videre est in eoz extrauagātib;. **S**cō **I**nnocēti⁹ tertī⁹ z celestin⁹
determinauerūt **P**ria sup̄ ista p̄pōne. **V**no p̄iugū ad heresim̄ trāseūte al
ter q̄ remanet in fide p̄t ad scōa vota transire. determinatio **I**nnocēti⁹ ter
tī⁹ q̄ nō p̄t ponit̄ in ca. **Q**uāto. de diuorzijs. determinatio celestini vt dicit